

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

referitoare la cererea de suspendare a acțiunii
articolului II din Legea nr. 247 din 28 iulie 2022 și a articolului VII din
Legea nr. 316 din 30 noiembrie 2022 de modificare a Legii nr. 243 din
24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a
de la proclamarea independenței Republicii Moldova

(sesizarea nr. 90a/2025)

CHIȘINĂU
8 aprilie 2025

DECIZIE REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A UNOR
PREVEDERI DIN LEGEA NR. 243 DIN 24 DECEMBRIE 2021 PRIVIND
AMNISTIA ÎN LEGĂTURĂ CU ANIVERSAREA A XXX-A DE LA
PROCLAMAREA INDEPENDENȚEI REPUBLICII MOLDOVA

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
nei Liuba ȘOVA,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dlui Dumitru Avornic, *asistent judiciar*,

Având în vedere cererea de suspendare înregistrată la 7 aprilie 2025,
depusă odată cu sesizarea nr. 90a/2025 de către Procurorul General,
Examinând, *prima facie*, conținutul sesizării,
Deliberând la 8 aprilie 2025, în camera de consiliu,

C O N S T A T Ă :

1. La 7 aprilie 2025, Procurorul General al Republicii Moldova a depus la Curtea Constituțională sesizarea nr. 90a/2025, prin care a solicitat controlul constituționalității articolului II din Legea nr. 247 din 28 iulie 2022 și a articolului VII din Legea nr. 316 din 30 noiembrie 2022.
2. Curtea reține că, în conformitate cu articolele 25 lit. f) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. f) din Codul jurisdicției constituționale, Procurorul General este abilitat cu prerogativa sesizării Curții Constituționale.
3. Textul articolului II din Legea nr. 247 din 28 iulie 2022 modifică condițiile comutării detenției pe viață în pedeapsa închisorii de 30 de ani, eliminând evaluarea riscului de recidivă al persoanei condamnate. Textul articolului VII din Legea nr. 316 din 30 noiembrie 2022 modifică formularea inițială a articolului 7 alin. (1) din Legea nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, din „Persoanei condamnate la pedeapsa cu închisoare, la data intrării în vigoare a prezentei legi, căreia nu i se pot aplica prevederile art. 4–6 i se reduce termenul de pedeapsă

DECIZIE REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A UNOR
PREVEDERI DIN LEGEA NR. 243 DIN 24 DECEMBRIE 2021 PRIVIND
AMNISTIA ÎN LEGĂTURĂ CU ANIVERSAREA A XXX-A DE LA
PROCLAMAREA INDEPENDENȚEI REPUBLICII MOLDOVA

după cum urmează:” în „(1) Persoanei condamnate la data intrării în vigoare a prezentei legi, căreia nu i se pot aplica prevederile art. 4–6 i se reduce termenul de pedeapsă sau i se comută pedeapsa după cum urmează:”.

4. Procurorul General îi solicită Curții să suspende acțiunea prevederilor contestate până la examinarea în fond a sesizării. În acest sens, autorul susține că prevederile articolului 7 alin. (1) din Legea nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova au fost modificate astfel încât să devină posibilă comutarea detenției pe viață la 30 de ani de închisoare, fără respectarea condiției privind lipsa riscului de recidivă, constatată de un expert psiholog judiciar atestat. Potrivit Procurorului General, date fiind riscurile la adresa securității statului în contextul comutării pedepsei detenției pe viață în 30 de ani de închisoare, este esențială menținerea unui filtru în privința condamnaților, filtru concretizat în lipsa riscului de recidivă, constatată de un expert psiholog judiciar atestat. Suspendarea ar fi necesară inclusiv pentru respectarea drepturilor și a intereselor victimelor infracțiunilor și pentru impunerea echilibrului social.

5. Curtea reține că poate suspenda, sesizată fiind, acțiunea actelor prevăzute la articolele 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, 4 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 4 alin. (1) lit. a) din Codul jurisdicției constituționale, dacă aceste acte afectează sau se referă la domeniile stabilite la articolul 25¹ alin. (2) din Legea citată și la articolul 7¹ alin. (2) din Codul menționat (a se vedea DCC nr. 161 din 29 decembrie 2020, § 7; DCC nr. 143 din 26 octombrie 2023, § 6).

6. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că, potrivit normelor de tehnică legislativă, dispozițiile de modificare și de completare a unui act legislativ se includ, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta (a se vedea HCC nr. 29 din 21 septembrie 2021, § 14). Așadar, Curtea optează să analizeze, în prezenta cauză, având în vedere criticile avansate, prevederile legii de bază, *i.e.* a legii modificate: textul „sau i se comută pedeapsa” din articolul 7 alin. (1) și textul „la 30 de ani de închisoare, dacă este condamnată la detențiune pe viață;” din articolul 7 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu

DECIZIE REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A UNOR
PREVEDERI DIN LEGEA NR. 243 DIN 24 DECEMBRIE 2021 PRIVIND
AMNISTIA ÎN LEGĂTURĂ CU ANIVERSAREA A XXX-A DE LA
PROCLAMAREA INDEPENDENȚEI REPUBLICII MOLDOVA

aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

7. La această etapă, Curtea observă, *prima facie*, că prevederile articolului 7 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova afectează drepturile și libertățile fundamentale ale omului, în special drepturile victimelor infracțiunilor și obligația statului de a asigura executarea de către condamnați a unor pedepse proporționale cu gravitatea infracțiunilor comise. Afectarea acestei valori justifică, potrivit articolelor 25¹ alin. (2) pct. 1) literele b) și h) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 7¹ alin. (2) pct. 1) literele b) și h) din Codul jurisdicției constituționale, suspendarea acțiunii prevederilor în discuție.

8. Ca urmare a analizei argumentelor autorului sesizării și pentru evitarea prejudiciilor și a consecințelor negative iminente, Curtea consideră necesar să suspende acțiunea textelor „sau i se comută pedeapsa” din articolul 7 alin. (1) și „la 30 de ani de închisoare, dacă este condamnată la detențiune pe viață,” din articolul 7 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, până la pronunțarea unei soluții.

Din aceste considerente, pe baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) și 140 din Constituție, 25¹ din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 6, 7¹, 61 și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

D E C I D E

1. *Se admite* cererea de suspendare depusă odată cu sesizarea nr. 90a/2025 de către Procurorul General.

2. *Se suspendă* acțiunea textelor:

- „sau i se comută pedeapsa” din articolul 7 alin. (1);
- „la 30 de ani de închisoare, dacă este condamnată la detențiune pe viață,” din articolul 7 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 243/2021 privind

DECIZIE REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A UNOR
PREVEDERI DIN LEGEA NR. 243 DIN 24 DECEMBRIE 2021 PRIVIND
AMNISTIA ÎN LEGĂTURĂ CU ANIVERSAREA A XXX-A DE LA
PROCLAMAREA INDEPENDENȚEI REPUBLICII MOLDOVA

amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea
independenței Republicii Moldova.

3. Acțiunea dispozițiilor legale menționate la punctul 2 este
suspendată până la pronunțarea unei soluții de către Curtea
Constituțională.

4. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de
atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al
Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 8 aprilie 2025

DCC nr. 44

Dosarul nr. 90a/2025